

PLAIN CHEST RADIOGRAPH

อ.พญ.ธนัชพิมพ์ สุภาภรณ์ประดับ

ภาควิชารังสีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

เป็นการตรวจที่ง่าย ไม่เจ็บตัว ใช้เวลาไม่นาน สามารถดูความผิดปกติบางชนิดของปอด, หัวใจและกระดูกสันหลังได้ โดยความผิดปกติที่พบได้บ่อย ได้แก่ ลักษณะฝ้าของปอด, น้ำในเยื่อหุ้มปอด, หัวใจโต, ภาวะหัวใจวาย, ก้อนในปอด, กระดูกสันหลังผิดปกติ เป็นต้น

การเตรียมตัวก่อนการถ่ายภาพรังสีทรวงอก

- ไม่จำเป็นต้องงดน้ำงดอาหาร
- หากตั้งครรภ์หรือสงสัยว่าตั้งครรภ์ เช่น ประจำเดือนขาด ควรงดการถ่ายภาพรังสีทรวงอก เพื่อไม่ให้รังสีส่งผลกระทบต่อเด็กในครรภ์
- หากมีโลหะฝังอยู่ในร่างกายควรแจ้งเจ้าหน้าที่ให้ทราบ
- ถอดเครื่องประดับทุกชนิดที่เป็นโลหะออก เช่น นาฬิกาข้อมือ สร้อยคอ เพื่อให้เป็นการรบกวนการถ่ายภาพรังสี

ขั้นตอนการถ่ายภาพรังสีทรวงอก

- ทำการเปลี่ยนเสื้อผ้าเป็นเสื้อผ้าที่เตรียมให้ ผู้หญิงต้องถอดชุดชั้นในออกและรวบผมขึ้นพันต้นคอ

- เจ้าหน้าที่จะจัดท่าทางให้เหมาะสม โดยทั่วไปจะจัดอยู่ในท่ายืนที่เรียกว่า PA (Posteroanterior) เพราะเป็นท่าที่ทำให้ดูรายละเอียดของอวัยวะในทรวงอกได้ชัดเจนที่สุด

- เมื่อเจ้าหน้าที่แจ้งให้หายใจเข้าสุด ให้หายใจเข้าสุดให้เต็มปอดและกลั้นไว้หนึ่งที่สุดเพื่อทำการถ่ายภาพซึ่งใช้เวลาไม่นาน หากหายใจเข้าไม่สุดจะทำให้ไม่สามารถประเมินขนาดหัวใจได้อย่างถูกต้อง เพราะขนาดเงาหัวใจจะใหญ่ขึ้นกว่าความเป็นจริง

ท่าที่ใช้ในการถ่ายภาพเอ็กซเรย์

- การถ่ายภาพรังสีแบบ Chest x-ray PA (postero-anterior radiography)

-Chest x-ray ท่า PA (postero-anterior radiography) คือท่ามาตรฐานของการถ่ายภาพรังสีปอด

-ทิศทางของรังสี ผ่านจาก ด้านหลังของคนไข้ ไปยังด้านหน้าของคนไข้

-คนไข้อยู่ในท่ายืน up right position

-ขณะถ่ายภาพ ให้คนไข้หายใจเข้าลึกเต็มที่ full inspiration

-รังสีขนานกับพื้น horizontal beam

-ระยะห่าง ระหว่าง หลอด x-ray และ film เท่ากับ 6 ฟุต

- **กรณีการถ่ายภาพรังสี แบบ Chest x-ray AP (antero-posterior radiography)**

-ใช้เมื่อภาวะจำเป็นเท่านั้น เช่น คนไข้มีอาการหนักจนไม่สามารถยืนได้หรือ เด็กเล็กที่ไม่ร่วมมือ

-คนไข้ถ่ายเอกซเรย์ ในท่า นิ่ง หรือ นอน บนเตียงคนไข้

-ทิศทางของรังสี ถ่ายภาพจาก ด้านหน้า ไปยังด้านหลัง ของคนไข้

-วาง cassette อยู่ด้านหลังของคนไข้

-ในกรณีคนไข้หนัก ไม่สามารถมาที่แผนก x-ray ได้ เจ้าหน้าที่ ต้องเข็นเครื่องเอกซเรย์ Portable x-ray ไปยังเตียงคนไข้ ดังนั้น เพื่อให้ เห็นได้ จึงทำให้ เครื่องนี้ขนาด เล็กกว่า จึงลดประสิทธิภาพ ลง เป็นผลให้ ภาพ x-ray มีคุณภาพลดลง

